

Даниела Балева*

ДИНАМИКА НА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО

През последното десетилетие публично-частното партньорство се прилага все по-активно за доставянето на блага от обществен интерес. Във връзка с това са разгледани основните фактори, които влияят върху ефективността на използване на публично-частно партньорство, а също и практиката в тази област в някои страни от Европа, Азия и в САЩ.¹

JEL: H44; L32

Значителна част от богатата, които се осигуряват на обществото от държавата, биха могли да се предлагат едновременно както от държавния, така и от частния сектор. Балансът между двата сектора за доставянето на обществено значими блага е различен в отделните страни и с течение на времето често се променя (Стиглиц, 1996). Налагането на неолибералната икономическа политика в повечето развити страни през последните две десетилетия е свързано с постепенното ограничаване ролята на държавата в икономиката (Ong, 2006). Излизайки от принципите на свободния пазар, се налага разбирането за необходимостта от минимална правителствена намеса в икономиката. Започват да се търсят пазарни решения на повечето проблеми на съвременните общества, вкл. на такива, доскоро смятани за отговорност единствено на държавата, като развитието на здравеопазването, сигурността и образованието (Krugman, 2007).

Със задълбочаването на световната финансово-икономическа криза от 2007 г. обаче се наблюдава връщане към идеите на кейнсианството, свързани с развитието на смесен тип икономика – основно базирана на развитието на частния сектор, но с активната роля на държавата за преодоляване на несъвършенствата на пазара. Необходимостта от активизиране на ролята на държавата в икономиката се преосмисля на фона на несъвършенствата на финансовите пазари и с оглед преодоляване на икономическите рецесии и депресии (Krugman, 2009).

На съвременния етап от икономическото развитие на индустриалните държави връзката между държавното доставяне и производство на едно благо няма задължителен характер. Значителна част от публичните блага, необходими за нормалното функциониране на обществото, се създават с участието на частния сектор. Това обаче не се осъществява посредством

* Военна академия "Г. С. Раковски", катедра "Мениджмънт на извънредните ситуации", dbaleva@abv.bg

¹ Daniela Baleva. PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP DYNAMICS. *Summary*: Public-private partnership has been actively used for the supply of public goods for the past two decades. This paper studies the main factors, influencing the efficient use of public-private partnership, as well as the relevant practice in some countries in Europe, Asia and the United States.

конкурентните пазари, характеризиращи се с много доставчици и много купувачи. Купувачът е един – правителството, а доставчиците обикновено са ограничени на брой (Стиглиц, 1996).

За изпълнение на разнообразни по съдържание проекти от обществен интерес все по-често се използва публично-частно партньорство (ПЧП) както в развитите в икономическо отношение държави, така и в страните в преход. Ефектите от неговото реализиране обаче будят противоречия, а постигането на дългосрочни ползи за обществото остава несигурно (вж. *Never mind the balance sheet...*). Трудностите при прогнозирането и калкулирането на всички ползи, произтичащи от партньорството, вкл. косвените такива, за целия период на потребление на благата се допълват от проблемите, свързани с разпределянето на рисковете и разходите между партньорите.

В световната практика няма общоприета дефиниция за публично-частно партньорство. Международният валутен фонд приема, че то включва доставянето от частния сектор на услуги и инфраструктура, които традиционно са били осигурявани от публичния сектор (вж. *Public-Private Partnerships...*, 2004). В практиката на европейските институции е прието терминът да се отнася до различни форми на сътрудничество между публични институции и частни фирми, които имат за цел да осигурят финансиране, изграждане, реновиране, управление или поддръжка на инфраструктура или предоставянето на услуги (вж. *Green Paper on Public-Private Partnerships...*, 2004). За целите на анализа и оценка на различни проекти, финансирани от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), под ПЧП се разбира доставката, дългосрочната експлоатация и поддръжка от частния сектор на инфраструктурен обект (вж. *Evaluation of PPP projects ...*). Инициатор на партньорството съгласно това разбиране трябва да бъде публичният сектор, като партньорството предполага споделяне на риска между публичния и частния сектор на база договорно споразумение с ограничен срок на действие. ЕИБ изключва от публично частното партньорство държавно регулираните фирми, предоставящи комунални услуги, приватизационни сделки, включващи продажбата на активи или предоставянето на услуги от външни подизпълнители (Karpeleer, Nemoz, 2010).

Въпреки наличието на множество дефиниции основните характеристики на ПЧП могат да се обобщят по следния начин:

- Частният сектор участва в доставянето на продукти или услуги или в създаването и поддържането на инфраструктура, традиционно предоставяни на обществото от публичния сектор.
- Благата, предоставяни посредством ПЧП, са от висок обществен интерес.
- Участието на частния партньор може да бъде на различни етапи от реализацията на проекта, в т. ч. осигуряването на финансиране, проектирането, изграждането, управлението или поддръжката на инфраструктурата.
- Необходимо е да има реално прехвърляне на риск от публичния към частно-правния партньор. Разпределението на риска между партньорите в

ПЧП би трябвало да става въз основа на отчитане на очакваните ползи от всеки партньор и неговата способност да управлява риска.

Съгласно изискванията на Евростат, за да бъде признато едно сътрудничество за публично-частно партньорство и инвестицията да бъде отнесена към баланса на частния партньор, трябва да са изпълнени едновременно две условия: първо, частният партньор да поеме строителния риск,² и второ, той да поеме риска, свързан с наличността на благото³ или с възможните промени в търсенето⁴ (вж. *New Decision of Eurostat on Deficit and Debt*, 2004).

Стремежът на правителствата да избягнат съществуващите ограничения по отношение на бюджетния дефицит се смята за един от основните фактори за увеличаване използването на ПЧП в световен мащаб дори в по-голяма степен, отколкото качествата на самите публично-частни проекти (вж. *Maskin, Tirole. Public-Private Partnerships...*).

Фактори, които влияят върху ефективността на публично-частното партньорство

Тези фактори могат да въздействат с различна сила и посока. Факторите, които способстват за увеличаване на ефективността на проектите, реализирани посредством публично-частно партньорство, са:

- разпределяне на рисковете между партньорите и поемането им от този, който най-добре може да го управлява;
- разширяване на експертизата благодарение на участието на частния сектор в проектите;
- прилагане на иновативни управленски практики, които се внедряват по-лесно в предприятия от частния сектор;
- засилване на конкуренцията.

Факторите, които намаляват ефективността на публично-частните проекти, могат да бъдат свързани с:

- разпределяне на приходите и ползите между партньорите несъразмерно на поетия риск и реализираните разходи от всеки от тях;
- липса на пазарна оценка на благата, които ще бъдат създадени в резултат от партньорството;
- стремеж на частните фирми към реализирането на максимална печалба. За разлика от публичния сектор основната цел на частния бизнес е

² Строителният риск е характерен за физическата инфраструктура. В основата му стои опасността от технически дефекти, увеличаване на разходите или забавяне на строителството.

³ Рискът, свързан с наличността на благото, се отнася главно до опасността продуктът или услугата да не бъде достъпна в необходимите количества или да е с по-ниско качество.

⁴ Рискът по отношение на възможните промени в търсенето, е породен от дългосрочния характер на инвестициите в инфраструктура и опасността потребителите в бъдеще да бъдат значително по-малко, отколкото са планирани първоначално.

реализирането на печалба. Фирмите биха ограничили изпълнението на такива дейности, които не биха спомогнали за максимизиране на тяхната печалба;

- по-високата цена на финансирането на частния сектор в сравнение с публичния. Това води до оскъпяване на проектите, реализирани посредством ПЧП, в сравнение с тези, които биха се осъществили само с участието на публичния сектор. Разликата в цената на финансирането нараства още повече с възникването и развитието на финансово-икономически кризи от национален, регионален и световен мащаб;

- опасност от повишаване на разходите по реализирането на проектите над първоначално договореното равнище. Тази опасност е свързана с дългосрочния характер на инвестициите в инфраструктурни обекти, което затруднява планирането на разходите, а може да възникне и поради изначално неправилното им калкулиране;

- риск от изпадане в несъстоятелност на частните фирми-партньори;

- ограничаване на конкуренцията между фирмите, желаещи да участват в ПЧП, чрез поставяне на допълнителни условия към тях. Освен изискванията относно финансовата стабилност и техническите възможности на фирмите, при избора на частно-правен партньор е възможно да повлияят и политически фактори;

- корупция;

- наличие на твърди първоначални разходи за публичните институции, необходими за подготовката на процедурите и избор на партньор.

При реализирането на обществено значими проекти е важна не само икономическата ефективност. Желанието на фирмите да ограничат разходите си може да доведе до такива промени в качеството или достъпността на продуктите на публично-частното партньорство, които да бъдат неприемливи от социална гледна точка. Ето защо е необходимо предварително да се определят минималните критерии, на които трябва да отговарят благата, създавани посредством ПЧП, и да се предостави възможност за контрол върху изпълнението на всеки основен етап от осъществяването на проекта.

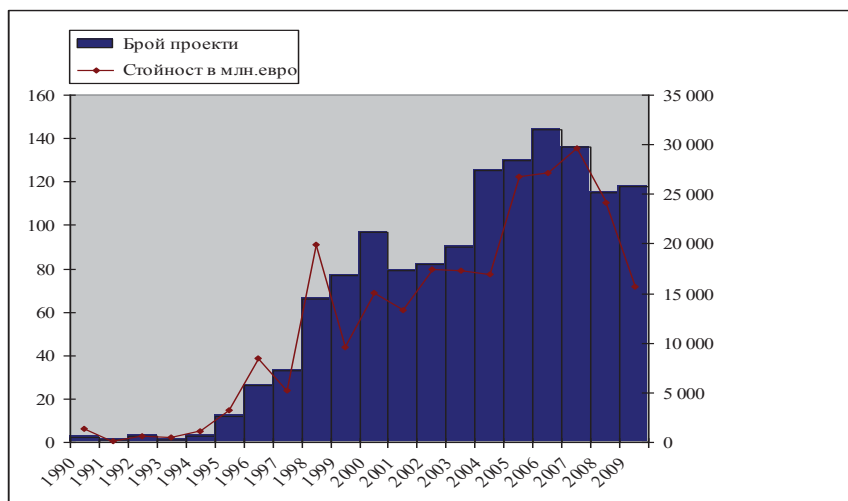
Практика на публично-частно партньорство в Европа

През последните 20 години броят на проектите, реализирани посредством ПЧП в Европа се увеличава, като същевременно се повишава единичната стойност на реализираните проекти. Правото на ЕС се обогатява с цел насърчаване на конкуренцията между фирмите от частния сектор за участие в ПЧП. Европейската комисия поставя акцент върху осигуряването на достъп до проектите за публично-частно партньорство за всички оператори от Съюза (вж. Green Paper on Public-Private Partnerships, 2004).

На фиг. 1 е дадена информация за броя и общата стойност на реализираните проекти за публично-частно партньорство в ЕС (Karpeler, 2010).

Фигура 1

Динамика на проектите, реализирани под формата на ПЧП в ЕС

Източник. Kappeler, Nemoz. Public-Private Partnership in Europe..., 2010.

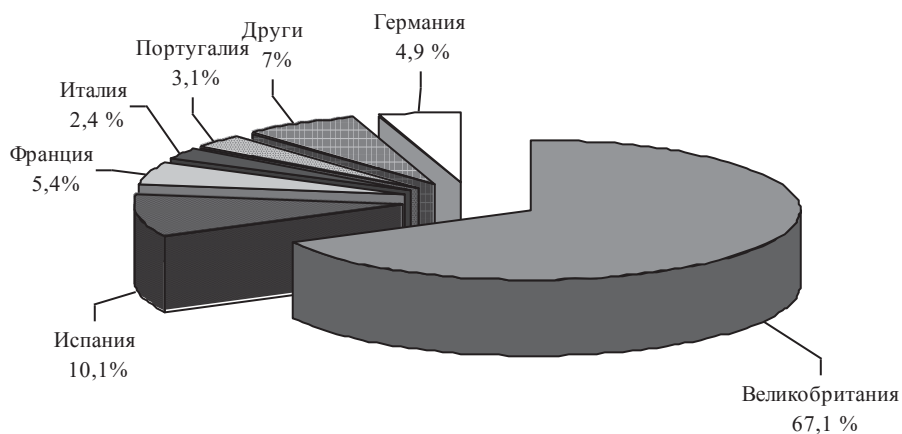
Вижда се едновременното нарастване на броя и на обема проекти, реализирани под формата на публично-частно партньорство в рамките на разглеждания период. Между 1990 и 2009 г. са осъществени повече от 1300 публично-частни проекта на обща стойност повече от 250 млрд. EUR. След плавното увеличаване на броя и стойността на проектите в ЕС до средата на 90-те години, ПЧП започва да се развива динамично както поради засилващата се тенденция към либерализиране на пазарите, така и поради необходимостта от ограничаването на държавните дългове и бюджетните дефицити в страните-членки.

Развитието на ПЧП в рамките на ЕС не е равномерно, като се наблюдават значителни различия между отделните държави (вж. фиг. 2 и 3).

Стойността на реализираните ПЧП в държавите-членки на ЕС варира в широки граници. С най-богата практика е *Великобритания* - в стойностно отношение ПЧП, реализирани там, са 52.5% от всички в Съюза, а като механизъм за задоволяване на обществени потребности - над 67% от общия им брой в целия ЕС. Развитието на публично-частното партньорство в тази страна се разглежда като част от по-широката неолиберална икономическа политика от 80-те и 90-те години на XX век за оттегляне на държавата от дейностите по предоставянето на блага, които традиционно са доставяни на обществото от публичния сектор. Към октомври 2007 г. общата стойност на договорените публично-частните проекти във Великобритания достига 68 млрд. паунда, а задълженията по тези договори за бъдещи плащания от страна на британските данъкоплатци за целия срок на договорите - до 215 млрд. (Timmins, 2009).

Фигура 2

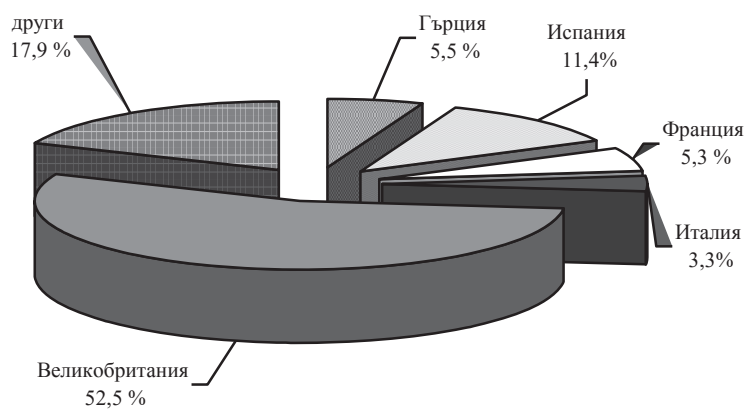
Дял на реализираните ПЧП по страни, 1990-2009 г.

Източник. Kappeler, Nemoz. Public-Private Partnership in Europe..., July 2010.

Фигура 3

Процент от стойността на ПЧП по страни, 1990-2009 г.

Източник. Kappeler, Nemoz. Public-Private Partnership in Europe..., July 2010.

Към 2011 г. обаче комисия в британското Министерство на финансите посочва в свой доклад, че правителството винаги е в състояние да си осигури финансиране при по-изгодни условия, отколкото частния сектор. При това от началото на финансовата криза разликата в цената на финансирането се увеличава значително. Комисията констатира, че цената на финансирането на типичен публично-частен проект към момента на проучването е над 8%, докато тази на дългосрочното финансиране на правителството е приблизително 4%. Членовете на комисията не намират доказателства за това, че по-високата цена на финансирането на ПЧП се компенсира от ползи вследствие от прехвърлянето на риск към частния партньор. По отношение на конкуренцията между частните фирми за участие в партньорството британската комисия констатира, че конкуренцията при ПЧП е по-вероятно да бъде по-малко интензивна, отколкото при други начини на придобиване на блага от обществото. Стига се до извода, че по-високите разходи за привличане на заеман капитал от началото на кредитната криза водят до това, че ПЧП стават "изключително неефективен" метод за финансирането на проекти (вж. Treasury - Seventeenth Report..., 2011).

За периода 2005-2009 г. публично-частните проекти във Великобритания са концентрирани основно в секторите транспорт, здравеопазване, отбрана и вътрешен ред, и образование. В континентална Европа основният сектор, в който публично-частното партньорство отчита развитие, е транспортният с над 40% от броя реализирани публично-частни проекти и около 76% от тяхната стойност (вж. Ho, Government Policy on PPP...).

Публично-частно партньорство се развива и в България. До 2012 г. сътрудничеството между публичния и частния сектор за доставянето на обществено значими блага се регламентира основно от Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите. Обектите, които се реализират, и услугите, които се доставят на обществото, са изключително разнообразни, като обект на концесия е дори гробищният парк с ритуалната зала в община Бургас.⁵ Отдаването на концесия на обществено значими обекти не се приема еднозначно от обществото. Може би най-яркият пример в това отношение е концесия на ВиК системата в гр. София, по повод на която през септември 2012 г. в Столична община е внесено искане от името на 60 хил. човека за провеждане на референдум за прекратяването ѝ поради неизпълнение на поетите ангажименти от страна на концесионера.⁶

Първият официален Закон за публично-частното партньорство в България е приет през 2012 г. и влиза в сила от 1.01.2013 г. Съгласно него ПЧП е дългосрочно договорно сътрудничество между един или повече публични партньори, от една страна, и един или повече частни партньори, от друга, за извършването на дейност от обществен интерес при постигане на по-добра

⁵ http://www.ceed.bg/web/Lists/Projects/Attachments/10/Report_Activity_1%20FINAL.pdf

⁶ <http://bnr.bg/sites/horizont/Society/Bulgaria/Pages/0409Djambazki.aspx>

стойност на вложените публични средства и при разпределение на рисковете между партньорите, което се осъществява при условията и по реда на този закон (Закон за публично-частното партньорство, 2012). Законът изисква да са налице следните условия:

1. Възлагането на дейността от обществен интерес не може да бъде осъществено по реда на Закона за обществените поръчки, защото:

а) публичният партньор не може да осигури финансиране на дейността от обществен интерес и същото трябва да бъде изцяло или частично поето от частния партньор;

б) чрез разпределение на рисковете между публичния и частния партньор ще се постигне по-добра стойност на вложените публични средства.

2. Възлагането на дейността от обществен интерес не може да бъде осъществено чрез концесия, защото няма приходи от потребителите на услугата от обществен интерес или от други трети лица във връзка с дейността от обществен интерес, а когато има такива приходи, не е предвидено частният партньор да получава права върху тях.

По смисъла на Закона за публично-частното партньорство няма да се смятат:

1) концесиите, които се възлагат при условията и по реда на Закона за концесиите и на Закона за подземните богатства;

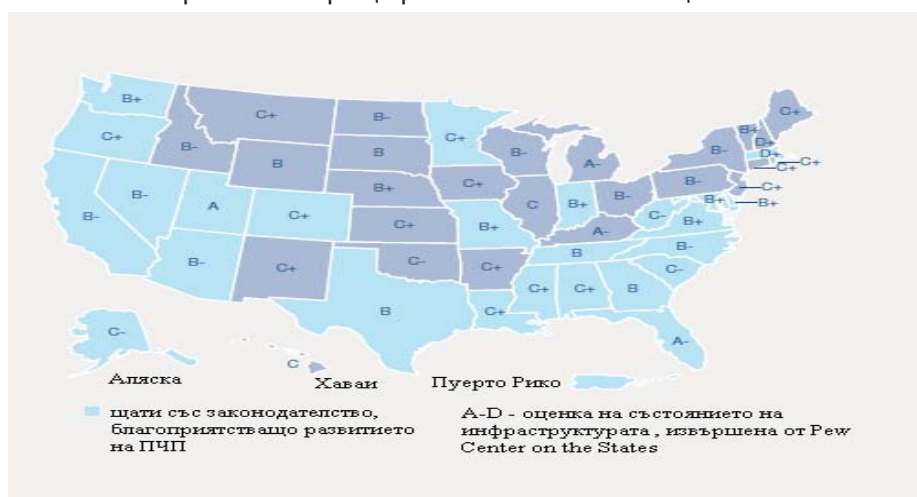
2) обществените поръчки, които се възлагат при условията и по реда на Закона за обществените поръчки.

Практика на публично-частно партньорство в САЩ

Състоянието на инфраструктурата в САЩ през последните десетилетия постепенно се влошава и остарява морално. На фиг. 4 е показана оценката на състоянието на инфраструктурните обекти в страната, като най-високата А е дадена само на 4 щата (Public-Private Partnerships..., 2010). Проблемите, свързани с незадоволителното състояние на много от съществуващите магистрали, мостове, железопътни линии, пристанища и летища, се усложняват от липсата на достатъчно финансови ресурси за тяхната реконструкция и модернизация вследствие на периодичното развитие на финансови кризи от различен мащаб, особено силно проявяващи се през последното десетилетие.

Като алтернатива на публичното финансиране на обществено значими инфраструктурни проекти властите в редица американски щати въвеждат възможността за използване на ПЧП - към средата на 2010 г. в 25 щата е въведено законодателство, благоприятстващо неговото развитие. Смята се, че за осъществяването на такива проекти могат да бъдат акумулирани повече от 180 млрд. USD от частния сектор (Public-Private Partnerships..., 2010). На практика обаче липсва по-детайлна прогноза за очакваните средно- и дългосрочни ефекти от реализирането на подобно партньорство в различните сектори от икономиката на отделните щати.

Фигура 4
Състояние на инфраструктурата в САЩ и наличие на законодателство, регламентиращо развитието на ПЧП в щатите

Министерството на отбраната използва ПЧП, за да ангажира частния сектор в създаването на продукти и извършването на дейности в области, традиционно запазени за американската армия. Целта, декларирана от правителството, е чрез ПЧП да се подобри поддръжката за американските военнослужещи. Увеличаването на участието на частните фирми в сектора на сигурността и отбраната според правителството на САЩ не противоречи на необходимостта от запазване на някои основни способности в рамките на Министерството на отбраната. Типичен пример за ПЧП в този сектор е развитието на индустриални и технически центрове на територията на военни складове и ремонтни работилници. След промяната във външнополитическата среда в началото на 90-те години на XX век в много от тези обекти производството се преустановява, в резултат от което инфраструктурата става твърде скъпа за поддръжане. Инициативата за осигуряване на поддръжка в преоборудването и производството на въоръжение, приета през 1993 г., има за цел да създаде стимули за частния сектор да развива дейността си на територията на държавните обекти, като държавата запазва собствеността си върху съоръженията, а частният сектор произвежда както за реализация на свободния пазар, така и за нуждите на държавата (вж. Handbook of Army Public-Private Partnering...).

Този начин на използване на ПЧП в областта на сигурността и отбраната има множество благоприятни ефекти както за публичния, така и за частния сектор:

- Намаляват разходите за частния сектор чрез осигуряване на достъп до съществуващи инфраструктурни обекти. Той споделя разходите за управ-

ление и поддръжка с публичния сектор, като на практика не се налага да прави капиталови разходи за самото изграждане на инфраструктурата. На частния сектор обаче може да бъде вменено задължението да направи разходи за модернизацията на инфраструктурата.

- Понижават се разходите на публичния сектор за управление и поддръжка на съществуващите инфраструктурни обекти чрез споделянето им с частния.
- Поддържат се в изправност инфраструктурни обекти, които могат да се използват за отбраната на страната при неблагоприятна бъдеща промяна на външнополитическата среда.
- Осигурява се квалифицирана работна сила в рамките на частния сектор, която може да използва и поддържа инфраструктурни обекти в интерес на отбраната на страната.

Основният недостатък на този вид партньорство между частния и публичния сектор е по-слабият контрол върху състоянието и начина на стопанисване на обектите в сравнение с този при едноличното им управление от Министерството на отбраната.

Практика на публично-частно партньорство в Азия

Особено активно този вид партньорство се развива в Тайван, където през 1994 г. се приема първият закон за насърчаване на ПЧП в областта на транспортната инфраструктура. Благодарение на Закона за насърчаване участието на частния сектор в осъществяването на инфраструктурни проекти от 2000 г. броят на ПЧП в страната започва да се развива динамично. Договорите за партньорство между частния и публичния сектор се реализират главно в секторите образование, транспорт, туризъм, здравеопазване, земеделие и социално осигуряване. За периода 2002-2010 г. са сключени общо 808 договора за създаването на ПЧП на обща стойност над 6570 млрд. нови тайвански долара (към 24.07.2012 г. 50 NT дол. = 1.37 EUR) (вж. таблицата).

Таблица

Публично-частно партньорство в Тайван, 2002–2010 г.

Година	Брой реализирани ПЧП	Стойност на проектите (100 млн. NT дол.)	Стойност на договорите (100 млн. NT дол.)
2002	8	19	6
2003	36	686	625
2004	82	1444	1307
2005	152	708	626
2006	185	696	683
2007	123	372	372
2008	70	180	180
2009	79	544	530
2010	73	2241	2241

Източник. Public Construction Commission Annual Report. 2011.

Проектът за създаване на високоскоростна ж.п. мрежа е един от най-големите транспортни проекти в Тайван и един от най-големите за публично-частно партньорство в световен мащаб. Сключен е концесионен договор, който предвижда в замяна на изграждането на ж.п. мрежата частният партньор да има право на печалба от експлоатацията ѝ за срок от 35 години. Проблемите съпътстват всеки етап от осъществяването на проекта. Той е завършен с 14 месеца забавяне спрямо планирания срок. В ретроспекция се вижда, че прогнозните стойности на приходите и разходите, с които кандидатът спечелва мястото си в ПЧП, са били нереалистични. Още след сключването на договора за концесия фирмата-концесионер се оказва неспособна да събере планираните 10 млрд. USD заеман капитал. Тъй като изграждането на високоскоростна ж.п. мрежа е първият мегапроект в Тайван, реализиран чрез ПЧП, банките-кредиторки не желаят да участват в неговото финансиране на цена, по-ниска от пазарната, без пълни гаранции от страна на правителството. Голяма част от заема (около 8.6 млрд. USD) в крайна сметка се отпускат от държавни банки. Само около 1.4 млрд. USD са предоставени от частни банки, след като за целия дълг се осигуряват гаранции от държавата. Проблеми съществуват и при акумулирането на необходимия собствен капитал. Показателен за негативните пазарни очаквания относно развитието на проекта е фактът, че за набирането на планирания собствен капитал основна роля имат търговски дружества и дружества с идеална цел, които са собственост или се контролират от държавата. Представители на изпълнителната власт публично защитават позицията, че няма да се допусне проваляне на проекта и че правителството ще направи всичко необходимо, за да го подкрепи (вж. Ho, Government Policy on PPP...).

Изборът на инфраструктурен обект, който да бъде осъществен чрез ПЧП – в случая изграждането на високоскоростна ж.п. мрежа, се оказва неподходящ. Основните причини за случилото се в Тайван са следните:

- Това е първият проект от подобен мащаб, реализиран по този начин, което затруднява прогнозирането както на разходите и ползите от него, така и на възможните рискове.
- Правителството е избрало твърде голям и важен за обществото обект, поради което се оказва невъзможно прехвърлянето на значителен риск от публичния към частния сектор. Така публичният партньор е принуден да продължи да поддържа проекта за ПЧП дори при съществено увеличаване на цената му.
- Възможността да бъдат заложили нереалистични прогнозни стойности на приходите и разходите в офертата на фирмите при участието им в конкурс за избор на частен партньор в ПЧП създава предпоставки да не бъдат избрани тези, които предлагат най-добрите условия за реализирането на проекта.

*

От казаното дотук може да се обобщи, че макар и ПЧП да се използва във все повече сектори от икономика за осъществяване на разнообразни по

съдържание проекти от обществен интерес, ефектите от него са противоречиви, а реализирането на дългосрочни икономически ползи остава несигурно както в страните от ЕС и Азия, така и в САЩ.

Разходите за доставяне на блага чрез публично-частно партньорство нарастват с възникването и развитието на финансово-икономически кризи от национален, регионален и световен мащаб. Дали доставянето на обществено значими блага посредством ПЧП ще бъде по-изгодно за данъкоплатците в сравнение с това, което тези блага биха им стрували, ако се финансират само чрез публични средства, зависи от обстоятелството дали икономията от повишената ефективност при публично-частните партньорства (ако такава действително има) ще компенсира по-високата норма на възвръщаемост, очаквана от частните инвеститори, и допълнителните разходи, свързани със самото организиране на такова партньорство.

Обекти, които са твърде големи и важни за обществото, вкл. обектите от критичната инфраструктура, са по-скоро неподходящи за реализиране чрез ПЧП. В такива случаи се оказва невъзможно да се прехвърля значителна част от рисковете от публичния към частния сектор. Поради трудностите да се прогнозира ефектите от ПЧП по отношение на големи инфраструктурни обекти частният сектор разполага с възможности да заложи в своя бизнес-план нереалистични прогнози за приходите и разходите с цел да бъде избран за участие в проекта, както и да поема необосновани рискове, за да максимизира печалбата си от него. Поради значимостта на някои обекти, реализирани чрез ПЧП, публичният партньор може да бъде принуден да поддържа неговото функциониране, дори и при значително увеличаване на разходите.

Използвана литература:

Стиглиц, Дж. (1996). Икономика на държавния сектор. С.

Закон за публично-частното партньорство. Обн. ДВ., 15 юни 2012, бр. 45.

Ho, S. P. Government Policy on PPP Financial Issues: Bid compensation and financial renegotiation, http://crgp.stanford.edu/publications/working_papers/S_Ping_Ho_PPP_Policy.pdf

Kappeler, A., M. (2010). Nemoz. Public-Private Partnership in Europe – Before and During the Recent Financial Crisis Economic and Financial Report 2010/04. European Investment Bank, July, http://www.eib.org/epec/resources/efr_epec_ppp_report.pdf

Krugman, P. (2009). How Did Economist Get It So Wrong. September 6, http://www.csus.edu/indiv/d/dowellm/Econ100A/krugman_macro.pdf

Krugman, P. (2007). Who was Milton Friedman. - The New York Review of Books. Feb 15, <http://berrybeck.com/forms/friedman.pdf>

Maskin, E. J. Tirole. Public-Private Partnerships and Government Spending Limits, <http://idei.fr/doc/by/tirole/ppp.pdf>

Ong, A. (2006). Neoliberalism as Exception: Mutations in Citizenship and Sovereignty.

Timmins, N. (2009). Projects Seek Partners. - Financial Times, 24 February.
Evaluation of PPP projects Financed by the European Investment Bank,
http://www.eib.org/attachments/ev/ev_ppp_en.pdf

Green Paper on Public-Private Partnerships and Community Law on Public
Contracts and Concessions. COM(2004) 327 final, Brussels, 30.04.2004, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0327:FIN:EN:PDF>

Handbook of Army Public-Private Partnering. Published by the United States
Army Materiel Command, <http://www.commercecenterseiowa.com/P3Handbook.pdf>

Never mind the balance sheet. The dangers posed by public-private
partnerships in Central and Eastern Europe.

New Decision of Eurostat on Deficit and Debt. Treatment of Public-Private
Partnerships, 18/2004, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-11022004-AP/EN/2-11022004-AP-EN.HTML

Public Construction Commission Annual Report, 2011, <http://www.pcc.gov.tw/pccap2/TMPLfronted/EngIndex.do?site=004>

Public-Private Partnerships. International Monetary Fund, March 12, 2004,
<http://www.imf.org/external/np/fad/2004/pifp/eng/031204.pdf>

Public-Private Partnerships: The US perspective. Price Waterhouse Coopers,
June 2010.

Treasury - Seventeenth Report Private Finance Initiative, 18 July 2011, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmtreasy/1146/114602.htm>.

20.IX.2012 г.